

buf@vasteras.se

Rektor vid Norra Vallbyskolan

ingrid.ivarson@vasteras.se

info@vasteras.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Norra Vallbyskolan F-5
i Västerås kommun

Tillsyn i Norra Vallbyskolan F-5

Skolinspektionen genomför tillsyn i Västerås kommun under År 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Norra Vallbyskolan F-5 besöktes av Skolinspektionen den 9 april 2014.

Fakta om skolenheten

Norra Vallbyskolan är en kommunal skola i kommundelen Vallby i Västerås kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass samt grundskola årskurserna 1-5. Vid tidpunkten för tillsynen hade skolan 250 elever. Av dessa gick 54 i förskoleklassen. Skolans ledningsgrupp består av rektorn och fem pedagoger som träffas var tredje vecka. Därtill har rektorn en konferens med lärarna varje vecka. Ett trygghetsteam träffas en gång i månaden. Ledningen planerar och beslutar om skolans strategiska, organisatoriska och pedagogiska val. Varje årskurs bildar ett arbetslag som består av klasslärare, fritidshemspersonal och eventuell resurspersonal.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets statistik för de nationella ämnesproven i matematik för årskurs 3 för läsåret 2012/13 varierade andelen elever som uppnådde kravnivån på de olika delproven vid Norra Vallbyskolan mellan 100 och 49 procent. Motsvarande andel för riket var 94,5 respektive 77,9 procent.

I ämnet svenska varierade andelen elever vid Norra Vallbyskolan som uppnådde kravnivån på de olika delproven mellan 100 och 64,7 procent. Motsvarande andel för riket var 97,1 procent respektive 64,7 procent.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens samlade bedömning är att Norra Vallby skola i huvudsak fungerar väl utifrån de områden som granskats. Det pedagogiska ledarskapet är tydligt även om det systematiska kvalitetsarbetet är outvecklat, främst vad gäller samlad dokumentation utifrån det kvalitetshjul skolan tillämpar. Skolan har brister inom vissa områden av betydelse för elevernas måluppfyllelse. Lokalerna är trånga och verksamheten bygger på många tillfälliga lösningar, vilket får konsekvenser för elevernas studiemiljö. Högljudda bok- och mattransporter sker genom passager där eleverna har sina arbetsplatser. Möjligheterna för eleverna att få studiero är därmed begränsade, vilket påverkar förutsättningarna för deras inläring.

Något skolbibliotek som motsvarar författningarnas krav finns inte vid skolan. Vidare saknar planen mot kränkande behandling en uppföljning av tidigare insatser. Då skolan saknar tillgång till en talpedagog och det finns ett konstaterat behov av en sådan, brister skolan i arbetet med att ge särskilt stöd till ett antal elever som har behov av det.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Västerås kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 8 augusti 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Västerås kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras studiero.
- Se till att det för skolan finns en plan mot kränkande behandling som motsvarar författningarnas krav

Motivering

Studiero

I skollagen anges att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av läroplanen för grundskolan framgår att det är skolans ansvar att arbeta för att uppnå en god miljö för lärande och utveckling.

I intervjuer med Skolinspektionen anger elever att de upplever att de blir störda i skolarbetet. De tycker att det är "pratigt i klassrummen", trots att lärarna säger till. Elever stör varandra och retas under lektionerna. För att bättre kunna koncentrera sig använder en del elever hörlurar. Vidare anger elevhjälpsoptionen att det finns "attitydproblem" bland eleverna. I den skolenkät som Skolinspektionen genomfört i årskurs 5 inför inspektionsbesöket uppger eleverna att påståendet "på lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet" stämmer i högre utsträckning än för andra elever i Västerås skolor.

Rektorn och lärarna anser att studieron hindras av att stora vagnar med mat och böcker transporteras i trånga utrymmen där eleverna samtidigt arbetar.

Planen mot kränkande behandling

Av skollagen framgår vidare att det för varje verksamhet ska finnas en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande. En redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I rektorns verksamhetsredogörelse, som Skolinspektionen har tagit del av inför tillsynsbesöket, framgår att hårt språkbruk och kränkningar förekommer på skolan. Ett omfattande arbete för att förebygga kränkande behandling pågår genom bland annat temaarbeten om mänskliga rättigheter, faddersystem och så kallade Here 4 U junior-team med elever som patrullerar på rasterna. Ett annat inslag är de återkommande diskussioner om värdegrundsfrågor enligt en modell som skolan kallar Norra Vallby-frågan, där korta frågor bearbetas av alla klasser i skolan under några korta perioder per termin.

Ändå förekommer, enligt rektorn, kränkningar som rapporteras till huvudmannen. Disciplinära åtgärder har vidtagits och dokumenterats. I den nu gällande planen mot kränkande behandling framgår dock inte hur man arbetat med att åtgärda de brister som redovisades i förra årets plan.

Sammanfattningsvis konstateras att det vid Norra Vallbyskolan finns brister i arbetet med att skapa trygghet och studiero. Arbetet med skolans plan mot kränkande behandling måste också förbättras. Verksamheten motsvarar därmed inte författningarnas krav och Västerås kommun föreläggas att åtgärda bristerna.

Författning

5 kap. 3 §, 6 kap. 8 § skollagen och Lgr 11, 1 skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Särskilt stöd

Bedömning

Västerås kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att eleverna får det särskilda stöd de behöver.

Motivering

Skollagen anger att om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges ett sådant stöd. För en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

I samband med Skolinspektionens intervjuer med rektorn, lärare och personal vid elevhälsan framkommer samstämmt att det finns elever på Norra Vallbyskolan som inte får det särskilda stöd de behöver. I intervjun med rektorn framkommer att det bland eleverna i de lägre åldrarna och i förskoleklassen finns ett stort behov av hjälp från talpedagog för flera elever som utretts för uttalsproblematik. Detta behov bekräftas av elevhälsopersonalen och lärarna. Någon talpedagog finns dock inte att tillgå för eleverna genom Västerås kommun.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att det finns brister i skolans arbete med att ge eleverna det särskilda stöd som utredningen har visat att de behöver.

Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristen.

Författning

3 kap. 8 och 10 §§ skollagen

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Västerås kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Se till att eleverna har tillgång till ett skolbibliotek

Motivering

I skollagen anges att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Eleverna i grundskolan ska ha tillgång till ett skolbibliotek. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena till skollagen (prop. 2009:10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas utveckling.

Vid Norra Vallbyskolan finns inget ordnat skolbibliotek. Det finns en bokhylla med en samling böcker vilka i huvudsak är inriktade på skolans elever i de lägre åldrarna. Denna bokhylla är placerad i en lokal som används som fritidshemslokal. Bokbussen kommer tre gånger per termin och lika ofta får de större barnen åka till stadsbiblioteket. Eleverna lånar sedan böcker av varandra efter dessa besök. Det finns inget avtal med stadsbiblioteket om att tillhandahålla några tjänster till skolan utöver detta. Vid intervjun med rektorn framkommer att skolan deltar i ett projekt som på sikt kanske kan lösa frågan. I dagsläget är dock lokalerna alldeles för trånga för att kunna inrymma ett skolbibliotek värt namnet, uppger rektorn i sin verksamhetsredogörelse.

Skolinspektionens bedömning är att de lösningar som finns vid skolan inte kan sägas motsvara skollagens krav på att det ska finnas en gemensam och ordnad biblioteksresurs som ingår i skolans pedagogiska verksamhet.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det inte finns något tillräckligt omfattande skolbibliotek på Norra Vallbyskolan. Därmed brister verksamheten vad gäller den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

2 kap. 35 och 36 §§ skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Maria Caryll
Beslutsfattare

Erica Sahlin
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.